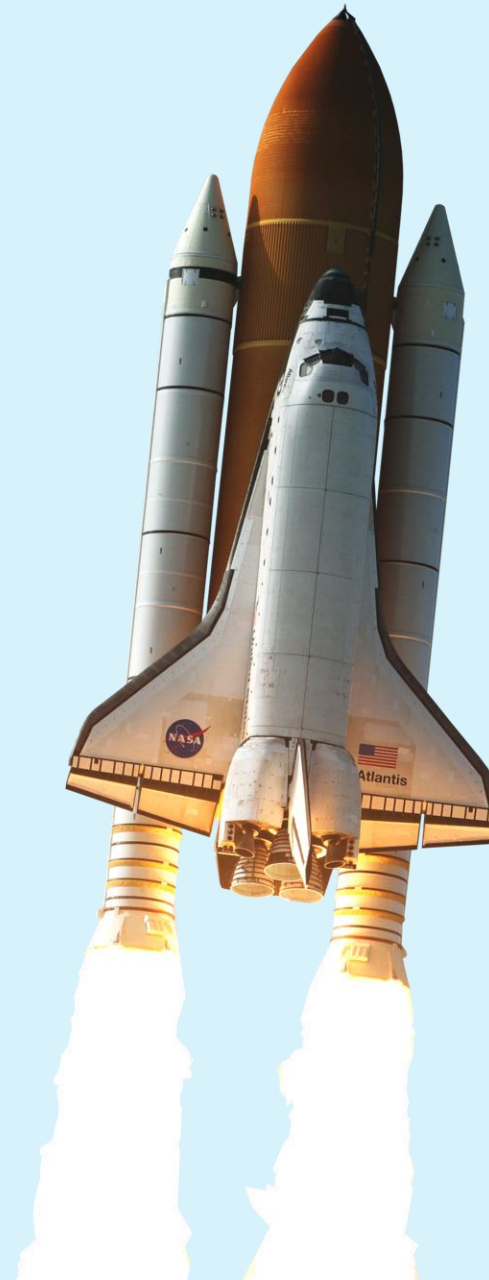

Seuraavat askeleet

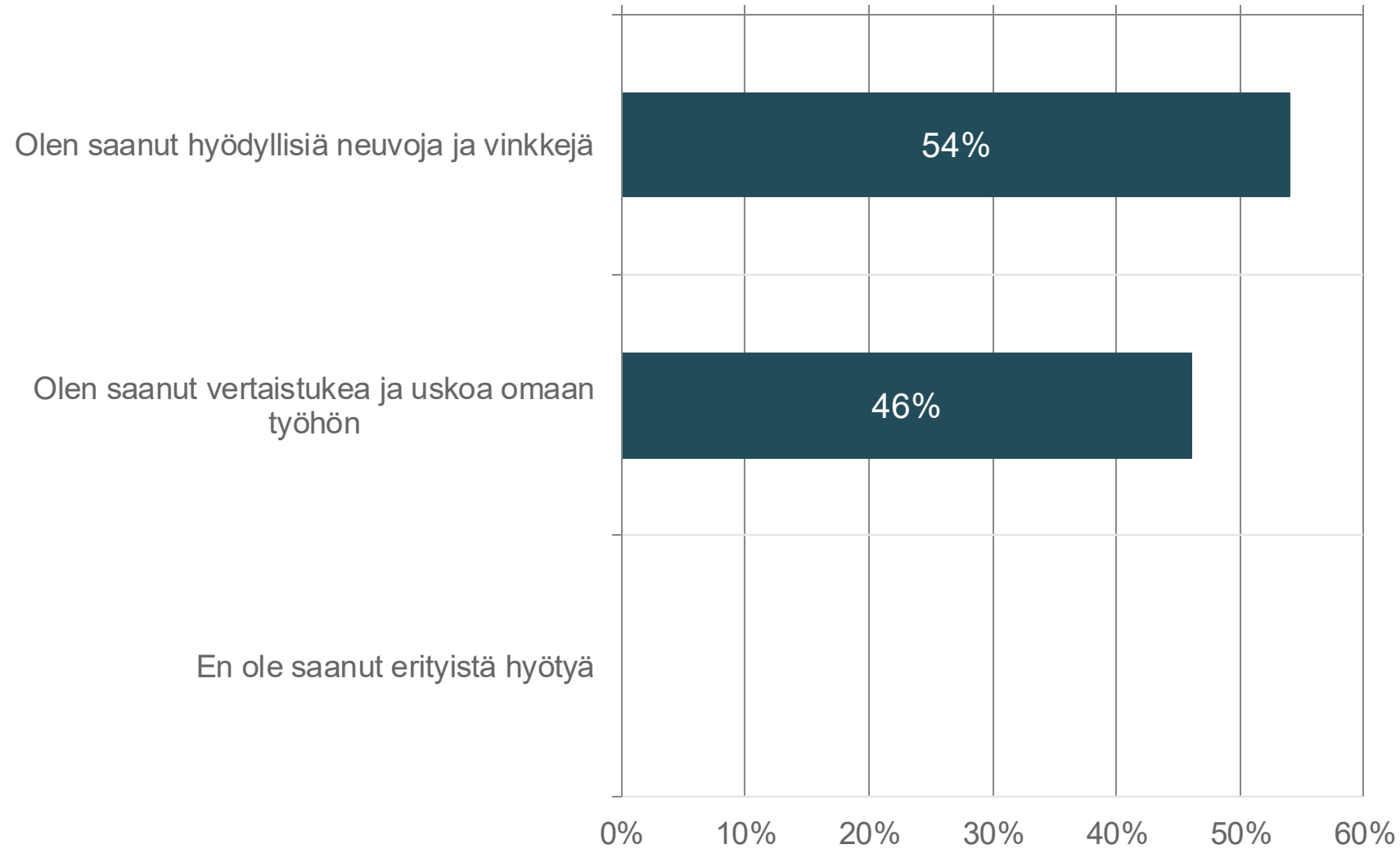
Demokratia-teemaryhmän palautekysely

Vastaajien kokonaismäärä: 13

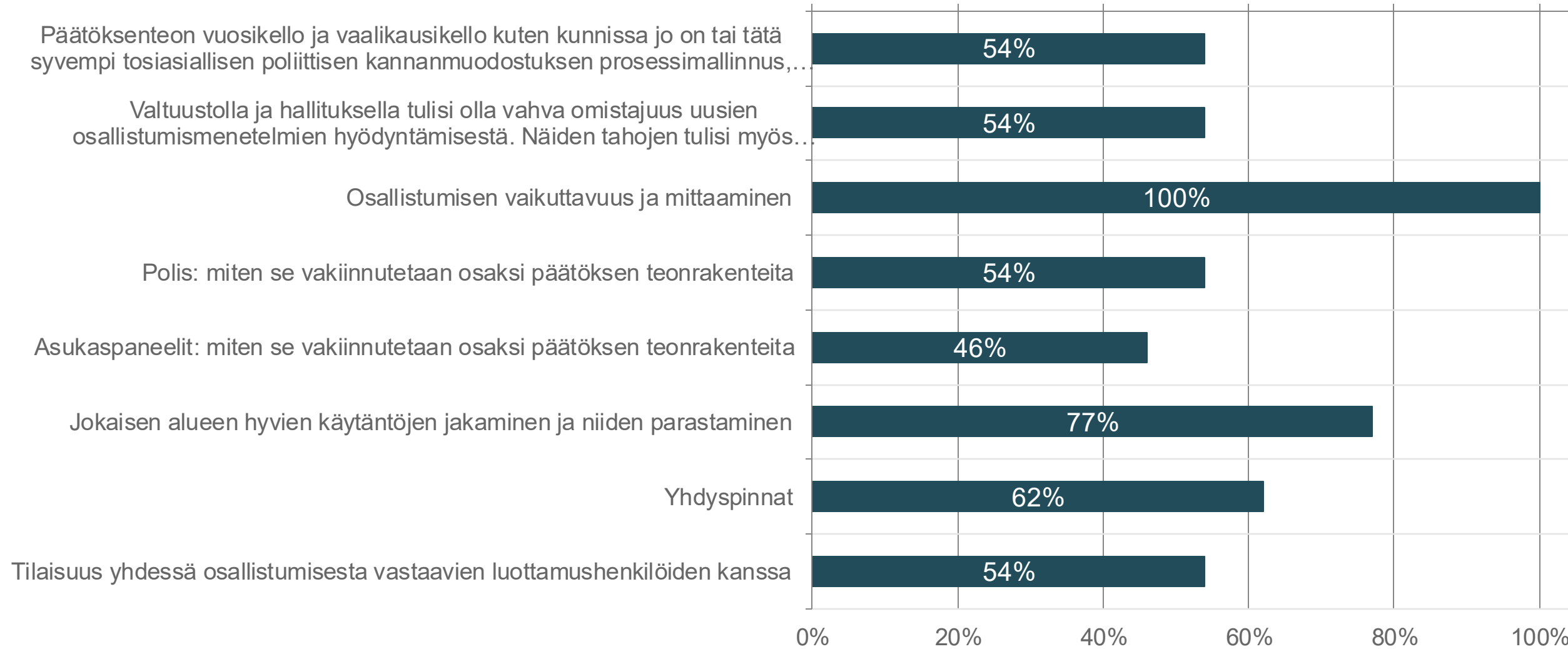
Onko sinulle ollut hyötyä Demokratia-teemaryhmästä? Millä tavoin?

Vastaajien määrä: 13

Mitä näistä teemoista toivoisit syksyille 2025? Voit valita useamman vaihtoehdon.

Vastaajien määrä: 13

Miten teemaryhmä tukisi parhaiten työtäsi asukkaiden osallistamiseksi? Mitä toivot ja odotat teemaryhmältä syksyn 2025 aikana? Mitä enemmän, mitä vähemmän?

Vastaajien määrä: 11

Vastaukset
- Hyvien käytäntöjen jakaminen sekä perustelut asukasosallisuustyölle. - Talouden tasapainottaminen haastaa vähentämään kaiken resurssoinnin minimiin. - Osallisuusalustat ja muut sähköiset, mutta ketterät ja helppokäyttöiset tavat mahdollistaa osallisuutta kiinnostavat. - Vaikuttavuutta odotetaan. Olisi kiva kuulla, miten osallisuustoimintaa hva:lla raportoidaan ja tehdään näkyväksi sekä esimerkkejä, kuinka osallisuuden toimintakulttuuria on saatu vahvistettua esim. käytännön toimivia esimerkkejä, miten muut on saatu mukaan, eikä vain se osallisuuskonttori.
- Yhdyspintatyö:Toivoisin keskustelua aiheesta hyvinvointialueen ja kuntien roolit asukkaiden osallisuuden edistämisessä. Mitkä asiat ovat kuntien vastuulla, miten tukea kuntia heidän osallisuustyössään, mitkä ovat yhteisiä asioita ja miten selkiyttää tätä työnjakoa.
- Edelleen hyvien käytäntöjen esittelyä alueilta tai muiden toimijoiden taholta sekä läsnätapaamisia verkostoitumisen edistämiseksi.
- Ketterät ja helpot osallisuuden menetelmät ja työkalut - Osallisuusohjelman toteutumisen seuranta ja arviointi aloitettava tänä vuonna; työkaluja, menetelmiä siihen työhön. - Alueellamme aloittaa ensisyksynä aluevaltuuston alla valiokuntia (lautakunnat lakkaavat), onko hyviä käytäntöjä jo muualta?
- Teemaryhmän pääpaino on ollut liikaa mielestäni osallisuuden menetelmien (polis ja asukaspaneeli) esittelyssä. Teemaryhmän tuottama osallistumisen ohjelmakin on keskittynyt pitkälti asukasosallisuuteen. - Hyvinvointialueilla osallisuustyöhön sisältyy myös vahvasti asiakasosallisuus, eikä näiden kahden erottaminen toisistaan näin vahvalla jaottelulla ole mielestäni tarkoituksenmukaista. Palvelunkäyttäjien osallisuuden vahvistaminen on olennainen osa sitä, millä turvataan laadukkaat, kustannustehokkaat ja tarkoituksenmukaiset palvelut. Kaikki asiakkaat ovat myös alueen asukkaita ja asukkaat myös hyvinvointialueen asiakkaita. Toivoisin, että yksittäisten menetelmien sijaan tukea saataisiin prosessien kehittämiseen.

Vastaukset

- Työryhmätyöskentely on antoisaa, toivoisin sen jatkuvan samanlaisesti kuin kahdella viimeisellä kerrallakin. Erityisesti tässä ajassa, kun eletään edelleen muutosta, on **vertaistuki ja keskustelu tarpeen**. Näkemysten ja ideoiden saaminen kentältä sekä oman osallisuus- ja vaikuttavuustyön tilanteen arviointi "**benchmarkkaamalla**" auttaa motivoitumaan ja pyrkimään tavoitteisiin. Pidän tätä keskustelua erittäin tärkeänä.
- Myös **juridisen puolen selonteot** tulee tarpeeseen. Se mitä kuultiin tänään oli erittäin mielenkiintoista. Jokaisessa kokoontumisessa voisi olla 15 minuutin pätkä juridiikkaa, joka koskettaa hyvinvointialueita. Helposti **mennään vanhoilla kunnan urilla eikä kyseenalaisteta missä voidaan tehdä asioita toisin**. Toivoisin tästä ryhmästä jonkinlaista aloitteellisuutta siihen, että aluevaaleista ja **päätöksenteosta saataisiin enemmän asukkaiden näköistä, keskustelevaa ja vuorovaikutteista**. On harmi, että vaalit ovat yhtä aikaa kuntavaalien kanssa jolloin puolueasiat mielestäni korostuvat ja yhdistyvät liikaa aluevaaleihin. Suomalaisilla on epäilyksensä vaikuttamiseen ja moni jättää äänestämättä. Asialle pitäisi tehdä jotain.
- Pienryhmäkeskustelut toimivat hyvin, sillä ihmiset eivät halua avata mikkiä suuressa joukossa.
- **Vaikuttavuusarviointia** ja konkreettista sanallistamista osallisuuden näkökulmasta. Hyviä faktatietoja, joita on helppo jakaa luottamushenkilöille. Muutama etätapaaminen syksyn aikana ajankohtaisista asioista.

Onko mielessäsi jotain isompaa kokonaisuutta, jota meidän pitäisi työstää yhdessä syksyn 2025 aikana?

Vastaajien määrä: 3

Vastaukset
- Osallisuus osaksi päätöksenteon- ja muutosten läpi viemisen rakenteita. Ainakin meillä palautetta tulee koko ajan siitä, että muutoksiin ei pääse vaikuttamaan. - Hyvinvointialueiden osallisuustyö kokonaisuudessaan (asukasosallisuus ja asiakasosallisuus). Näitä (demokratiaosallisuus ja palvelun käyttäjien osallisuus) ei voi mielestäni vahvasti erotella toisistaan, koska niillä vahva liittymäpinta toisiinsa. Päätöksentekijät kuitenkin haluavat vaikuttavuustietoa molemmista. Tällä hetkellä kansallisessa osallisuusverkostossa pureudutaan paljon asiakasosallisuuden kysymyksiin, mutta samaisessa verkostossa keskustellaan myös vaikuttamistoimielinten roolista ja vaikuttavuudesta ja menetelmäkokeiluista. Näissä verkostoissa on osittain päällekkäisiä ja osittain limittäisiä asioita, mutta kokonaisuus jotenkin tällä hetkellä hajoaa liikaa.
- Asukkaiden kuulemisen hyödyntäminen ja vaikutuksista raportointi asukkaille helposti ymmärrettävästi ja systemaattisesti pitäisi olla pakollista kaikille hyvinvointialueille. Sparraus on tarpeen, jotta sitä alkaa tapahtumaan.

Ketä ulkopuolista puhujaa/minkä alan osaajaa toivoisit mukaan tilaisuuteen, joka antaisi uusia oivalluksia?

Vastaajien määrä: 3

Vastaukset
- Ehdotan puhujaksi osallisuustyön moniosaaja Lari Karreista Osana Yhteistä Ratkaisua Oy:stä - Toivoisin eri hyvinvointialueilta esimerkkejä, joissa osallistumisen prosessit kunnossa ja jossa vaikuttavuuden osoittamiseen on löydetty hyviä toimintamalleja/mittareita. - Olisi myös kiinnostavaa kuulla asukasosallistumisen yhdyspintakysymyksistä (kunta/hyvinvointialueen yhteistyö asukasosallistumisen edistämisessä).
- Juridiikkaa tunteva henkilö, joka osaa kertoa asioita Out of the box -tyylisesti, kuten tänäänkin. - Voisimmeko laittaa hakuun asukaskuulemisen mestarin aluevaltuutetuista? Kuulisin mieluusti tällaista avointa henkilöä ja hänen ajatuksiaan valtuutetun työn kentältä, jotta voimme suunnitella toimia heidän näkökulmalle sopiviksi. Jotta onnistutaan kehittämään asukasosallisuutta paremmaksi, täytyy osata ajatella valtuutettuja myös käyttäjinä ja asiakkaina. Meidän täytyy tietää mistä heidän elämänsä koostuu, mitkä ovat rajoittavat ja mahdollistavat tekijät asukaskuulemiselle. Samoin voitaisiin toimia myös viranhaltijoiden osalta.

Perehdytysvideo asukasosallistumisesta valtuutetuille

Sisällys

1. Miksi uudenlaista demokratiaa ja osallistumista tarvitaan?
2. Miten päätöksenteko hyötyy asukkaiden kuulemisesta?
3. Asukkaat haluavat osallistua!
4. Osallistumista ohjaavat asiakirjat ja oppaat
5. Tukea ja vinkkejä

Sitran YouTube –kanava <https://youtu.be/NKIuYqSqzD8>

**Missä mennään Sitran
rahoitushakujen osalta?**

TEKOJA TULEVAI- SUUDELLE